

Kvartalsrapport 2022:3

Oviss framtida arbetsmarknad, trots starkt nuläge

Trygghetsfonden *tsl*

Oviss framtida arbetsmarknad, trots starkt nuläge

Arbetsmarknaden har stått anmärkningsvärt stark i en turbulent omvärld under det senaste året och någon tydlig avmattning kan inte skönjas i nuläget. Arbetslösheten har fortsatt att falla och är nu den lägsta på över tio år, och efterfrågan på arbetskraft är fortsatt god.

Även ur ett omställningsperspektiv har arbetsmarknaden fortsatt att utvecklas väl under hösten. Uppsägningarna som anmäls till Trygghetsfonden TSL är på en väsentligt lägre nivå än normalt, en utveckling vi sett sedan slutet på 2021. Det återspeglas även bland stora yrkesgrupper inom bygg och handel, där uppsägningarna för butiksmedarbetare och snickare har minskat kraftigt. Samtidigt är efterfrågan på kompetenser hög för deltagare inom dessa yrkesgrupper som snabbt hittat en ny lösning på arbetsmarknaden. Det gäller även för yrken inom restaurangbranschen som återhämtats kraftigt efter pandemin.

Samtidigt tyder allt fler tecken nu på att en avkylning i ekonomin är nära förestående, vilket även ökar ovissheten på hur arbetsmarknaden kan påverkas. En fortsatt nedgång för inköpschefsindex under kvartalet ger signaler om att optimismen bland företagen har dämpats. För industrin har vi sett en lättnad för den logistik och komponentbrist som pågått sedan pandemin, men en energikris, tillsammans med snabbt stigande priser och räntor skapar en utmanande miljö för företagen. Vi har också börjat se tidiga tecken på en ökning av varsel inom handeln under inledningen på hösten.

Sammanfattningsvis kan vi dock konstatera att vi så långt under 2022 har tre starka kvartal bakom oss med mycket goda resultat för våra deltagare. Andelen som fått ny lösning på arbetsmarknaden ligger på historiska högstanivåer, där 9 av 10 deltagare nu avslutar sitt omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL med ett nytt jobb, heltidsstudier eller start av eget företag. Trygghetsfonden TSL följer utvecklingen noga för att skapa handlingsutrymme och beredskap för att snabbt kunna möta förändringar på arbetsmarknaden och för våra deltagare.

En stor förändring som bör nämnas i samband med att detta kvartal tar slut är att Trygghetsfonden TSL får ett väsentligt utökat uppdrag från 1 oktober. Dels kommer vi att kunna hjälpa även tidsbegränsat anställda, dels dem som sägs upp på grund av sjukdom. Dessutom kommer många av de 2 000 000 anställda som arbetar i något av våra 80 000 anslutna företag att kunna få karriär- och studievägledning och även ekonomiskt stöd under studietiden, vilket avsevärt kommer öka möjligheterna att studera för många. Det är fantastiska möjligheter som nu öppnas och vi ser fram emot att framöver rapportera mer kring detta.

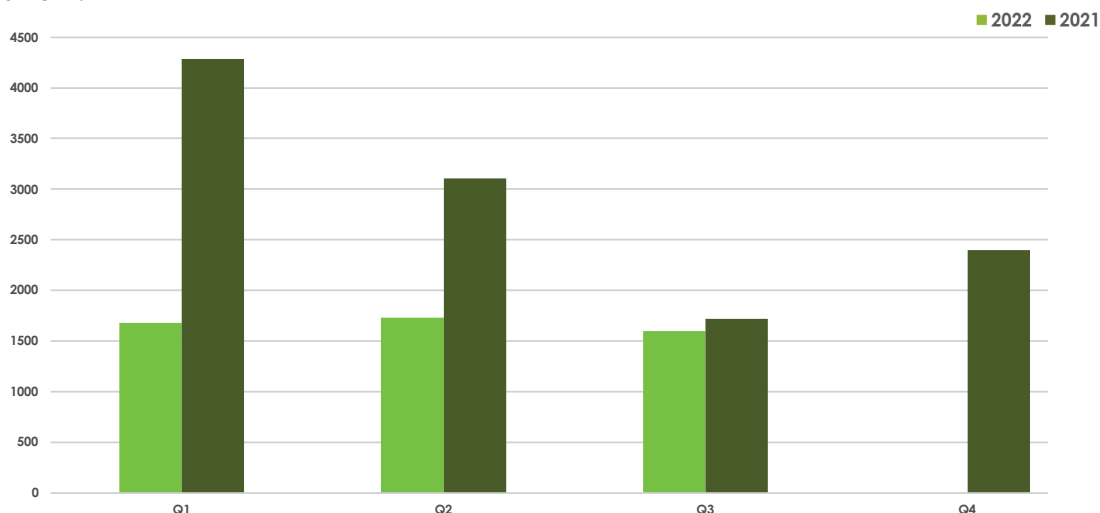

Caroline Söder
Vd Trygghetsfonden TSL

INFLÖDE

Tredje kvartalet 2022 beviljades 1 600 personer stöd från Trygghetsfonden TSL, vilket är 7 procent färre än motsvarande kvartal året innan då 1717 personer beviljades stöd. Det är också 45 procent lägre än motsvarande kvartal 2019, innan coronapandemin. Antalet som beviljas omställningsstöd fortsätter därmed samma trend som tidigare i år med ett väsentligt lägre inflöde än normalt.

Figur 1. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per kvartal, år 2022 jämfört med 2021.

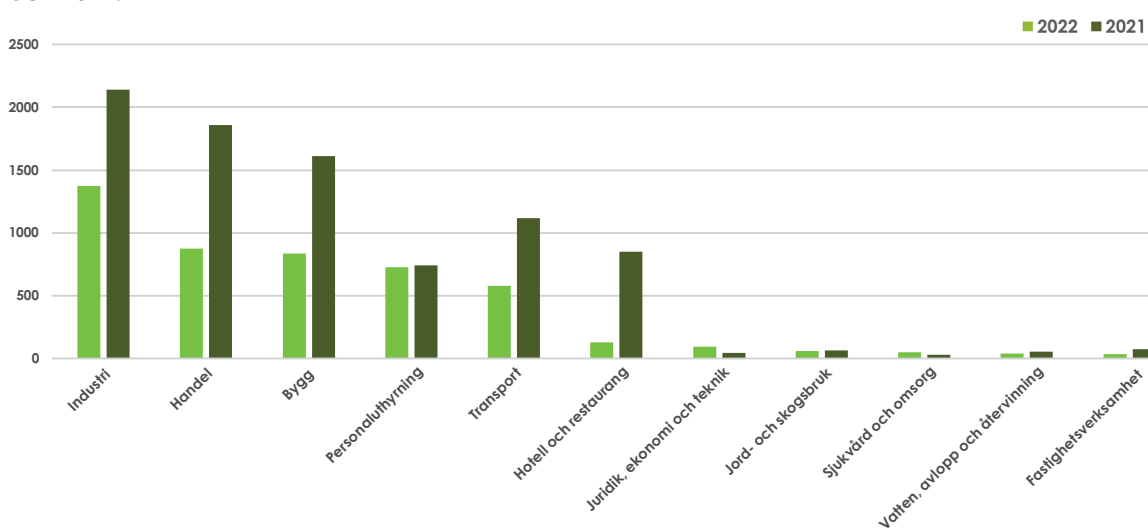

Antal uppsagda efter bransch

Antalet personer som beviljades stöd under årets tre första kvartal var flest inom industrin följt av handeln och bygg. Det väsentligt lägre inflödet än normalt har lett till att antalet som beviljats stöd har minskat inom nästan samtliga branscher.

Minskningen har varit störst inom hotell- och restaurangbranschen med en nedgång på 85 procent så långt i år, jämfört med motsvarande period året innan. Det får dock beaktas att tidsbegränsade och säsongsanställningar inte ingår i statistik för omställningsstöd. Därefter följer handeln och bygg där 52 respektive 48 procent färre personer har beviljats omställningsstöd.

Figur 2. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per bransch¹, jan–sep 2022 och 2021.

¹ SNI 2007. Branschen personluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

Figur 3. Andel uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per fack och bransch², jan–sep 2022.

FACKFÖRBUND	BRANSCH										
	Industri	Handel	Bygg	Personl. utnyttning	Transport	Hotell och restaurang	Juridik, ekonomi och teknik	Jord- och skogsbruk	Sjukvård och omsorg	Vården, avlopp och återvinning	Fastighetsverksamhet
Byggnads			77%	3%			20%				14%
Elektrikerna			11%								
Fastighets				44%		4%				10%	23%
GS	29%							24%			
Handels		74%			21%					20%	37%
HRF						90%					
IF Metall	57%	16%		13%			41%			10%	
Kommunal				28%	28%	6%	3%	76%	96%		
Livs	11%	3%									
Seko			8%				28%				
Transport		3%		7%	48%					60%	26%
Total	1374	877	838	725	577	127	95	59	52	40	35

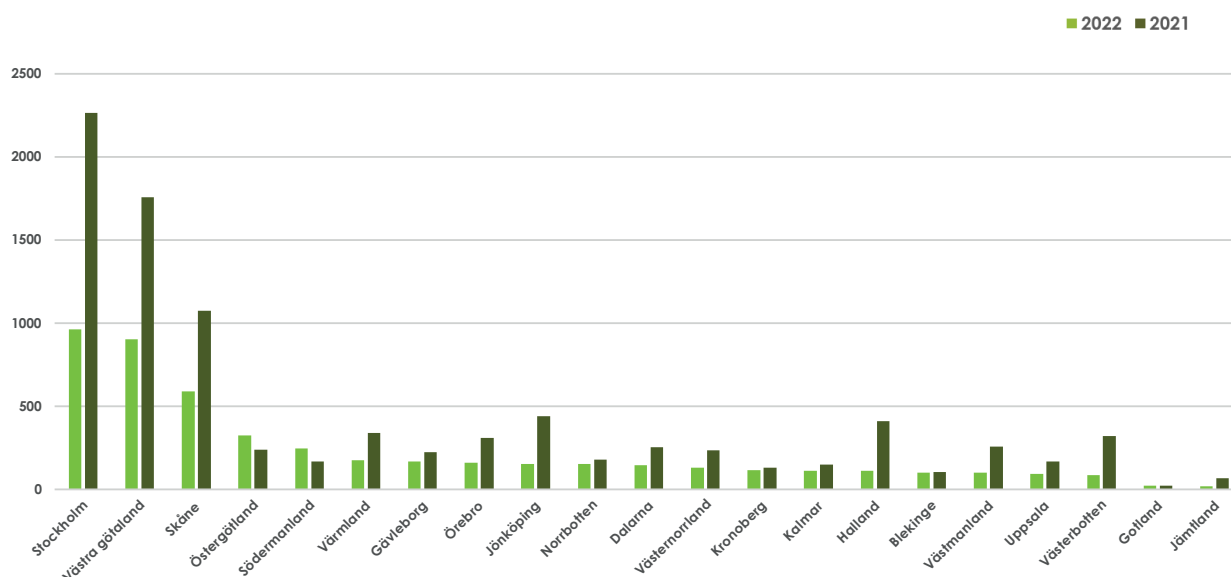
Antal uppsagda efter län

Koncentrationen till storstads länen är hög och Västra Götalands, Stockholms och Skånes län står tillsammans för 51 procent av alla uppsagda så långt under 2022.

Till följd av totalt sett färre uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL har antalet uppsagda minskat i nästan samtliga län under 2022. Den största minskningen finns i Västerbotten där 74 procent färre beviljades stöd. I Stockholm har antalet personer som fått stöd minskat med 58 procent hittills i år, jämfört med motsvarande period året innan.

Länen med lägst antal uppsagda som fått omställningsstöd är Västerbotten, Gotland och Jämtland.

Figur 4. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per län, jan–sep 2022 och 2021.

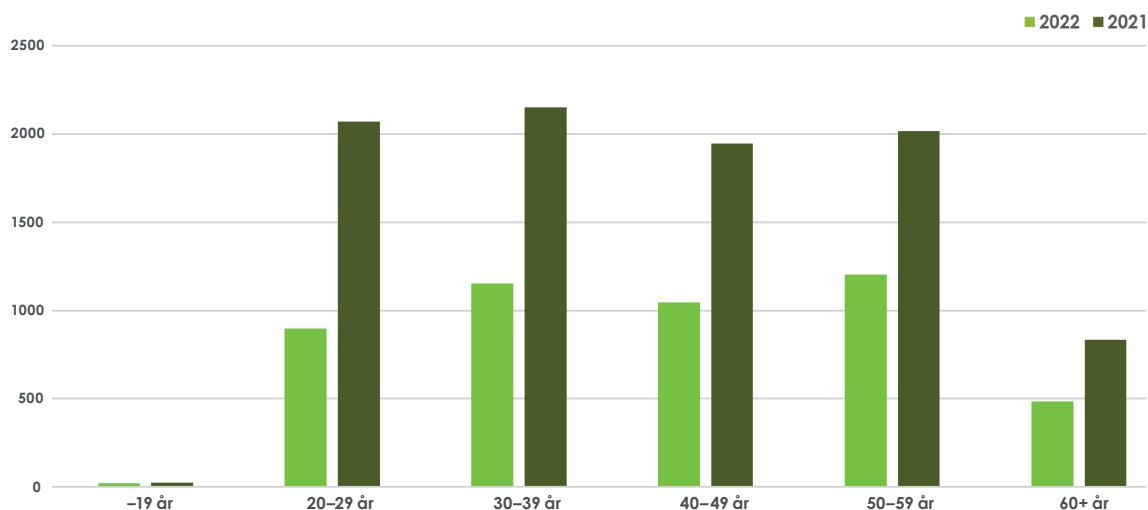

² Till övervägande del motsvarar bransch (SNI 2007), den primära verksamheten hos den aktuella arbetsgivaren.

Antalet som beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL har varit relativt jämnt fördelat utifrån åldersgrupp. Den största andelen finns i åldersgruppen 50–59 år med 25 procent, och därefter följer åldersgruppen 30–39 år med 24 procent av alla uppsagda som fick stöd.

Mindre än en av fem personer som fått omställningsstöd så långt under 2022 är mellan 20–29 år, vilket är lägre än under 2020 och 2021 då denna åldersgrupp stod för den högsta andelen. Den lägre andelen yngre deltagare förklaras av väsentligt färre uppsägningar inom hotell- och restaurangbranschen där andelen unga är hög.

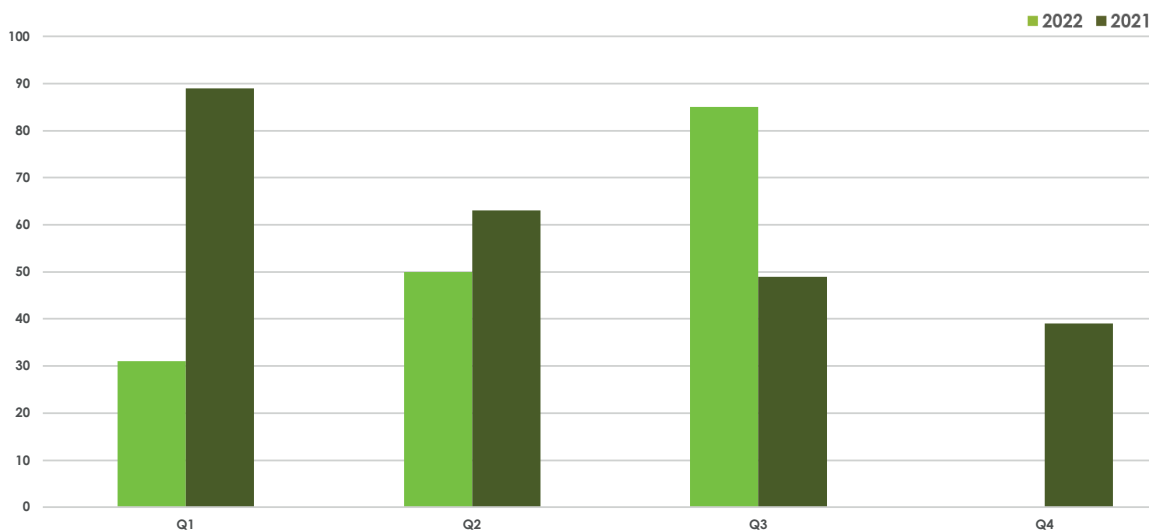
Figur 5. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per åldersgrupp, jan–sep 2022 och 2021.

KONKURSER

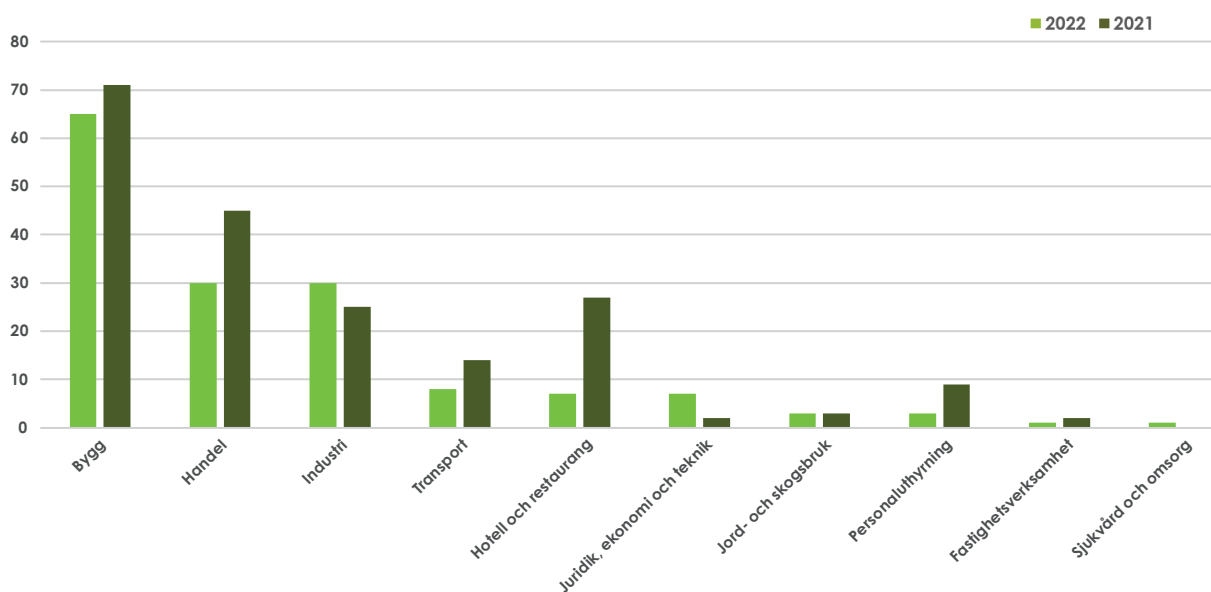
Antalet konkurser som inkommit till Trygghetsfonden TSL har ökat något under 2022, från låga nivåer under inledningen av året. Det är första gång sedan coronapandemin som konkurserna ökat i flera kvartal i rad. Under tredje kvartalet inkom 85 konkurser, vilket en ökning med 70 procent jämfört med motsvarande kvartal 2021. Antalet konkurser var dock 5 procent lägre än inledningen på 2021.

Figur 6. Antalet konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per kvartal, åren 2022 och 2021.

Byggbranschen har stått för flest konkurser, och antalet konkurser så långt under 2022 är 8 procent lägre än motsvarande period året innan. Antalet konkurser inom industrin har dock ökat med 20 procent hittills under 2022. Konkurserna har minskat inom handeln och hotell- och restaurang med 31 respektive 70 procent.

Figur 7. Antal konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per bransch³, jan–sep 2022 och 2021.

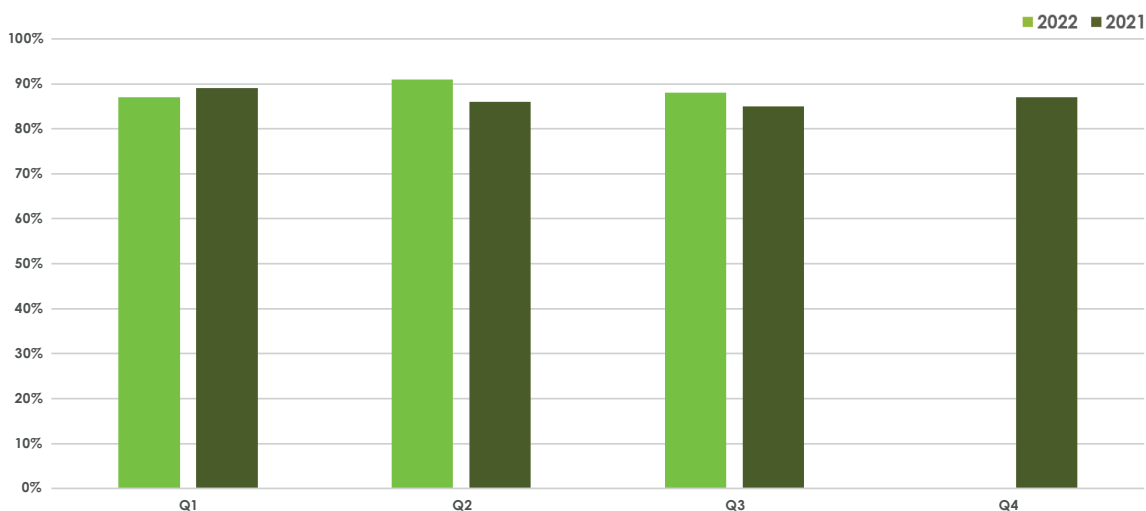
³ SNI 2007. Branschen personluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

RESULTAT

Trygghetsfonden TSL:s kärnuppdrag är att hjälpa uppsagda personer till en ny sysselsättning genom ny anställning, starta eget företag, eller börja längre studier.

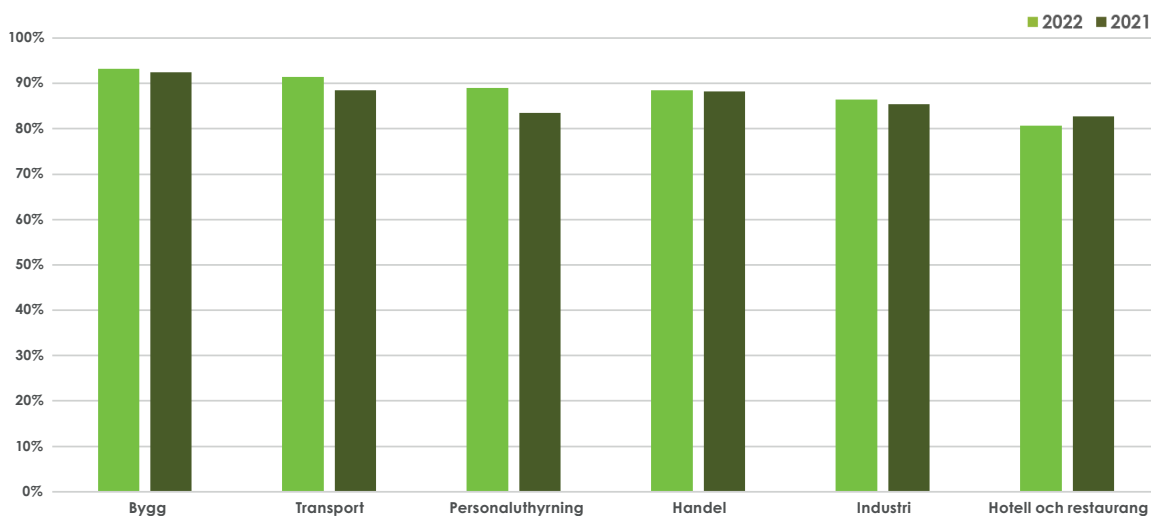
Andelen personer som hittat ny lösning efter avslutat stöd har varit på en hög nivå under det senaste året. Tredje kvartalet 2022 uppgick andelen till 88 procent. Det är en uppgång på 3 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Figur 8. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per kvartal, åren 2022 och 2021.

Uppsagda personer har i stor utsträckning fått ett nytt jobb efter avslutat omställningsstöd. Under 2022 har andelen personer som fått en ny lösning inom ett år efter uppsägning varit över 80 procent inom samtliga branscher. Lösningsgraden var högst inom branscherna bygg (93 procent), transport (91 procent), samt personaluthyrning (89 procent).

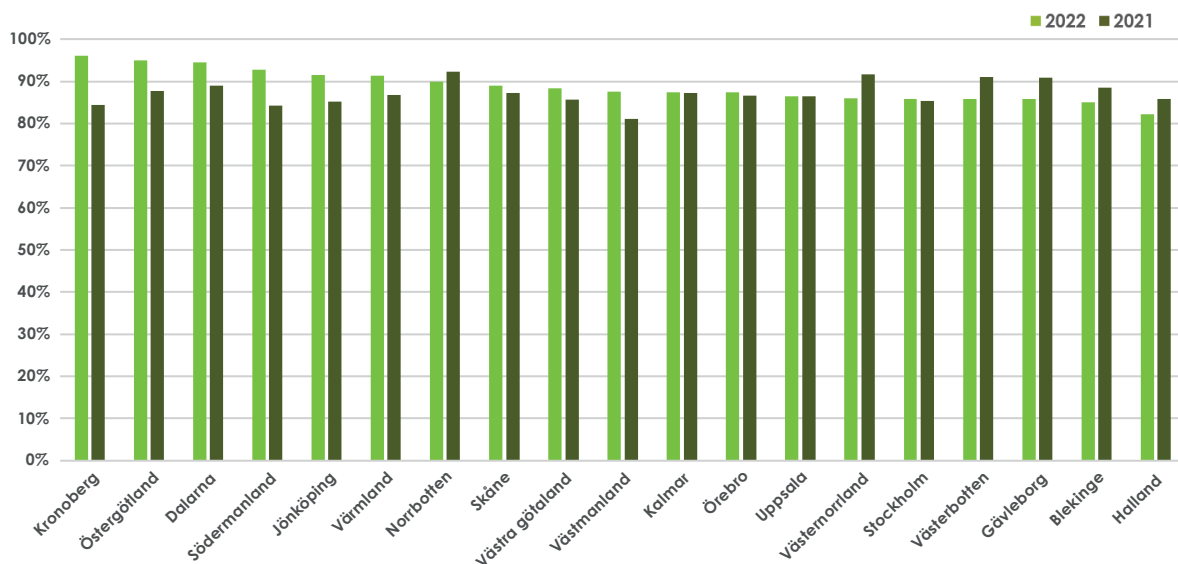
Figur 9. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per bransch⁴, jan–sep 2022 och 2021.

⁴ SNI 2007. Branschen personaluthyrning innehåller även arbetsgivare verksamma inom säkerhetstjänster, fastighetsskötsel och resetjänster.

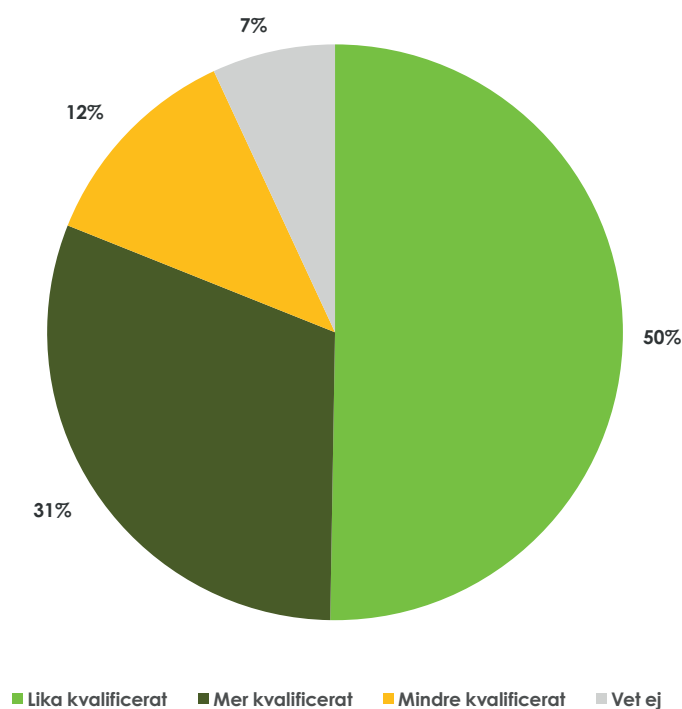
Andelen som har fått en ny lösning efter avslutat stöd under 2022 var högst i Kronoberg, Östergötland och Dalarna. I samtliga län där fler än 40 personer har avslutat stöd har andelen som fått en ny lösning överstigit 80 procent.

Figur 10. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per län med fler än 40 som avslutat stöd, jan–sep 2022 och 2021.

Under det senaste året uppger fyra av fem (81 procent) att det nya arbetet är lika eller mer kvalificerat än den tidigare anställningen. Uppgifterna baseras på den avslutsenkät som skickas ut efter avslutat omställningsstöd. Alla personer som fått ny anställning genom omställningsstödet får frågan om det nya arbetet är mer, lika eller mindre kvalificerat än det tidigare arbetet.

Figur 11. Kvalifikationsgrad på det nya jobbet, andel procent, okt 2021–sep 2022.

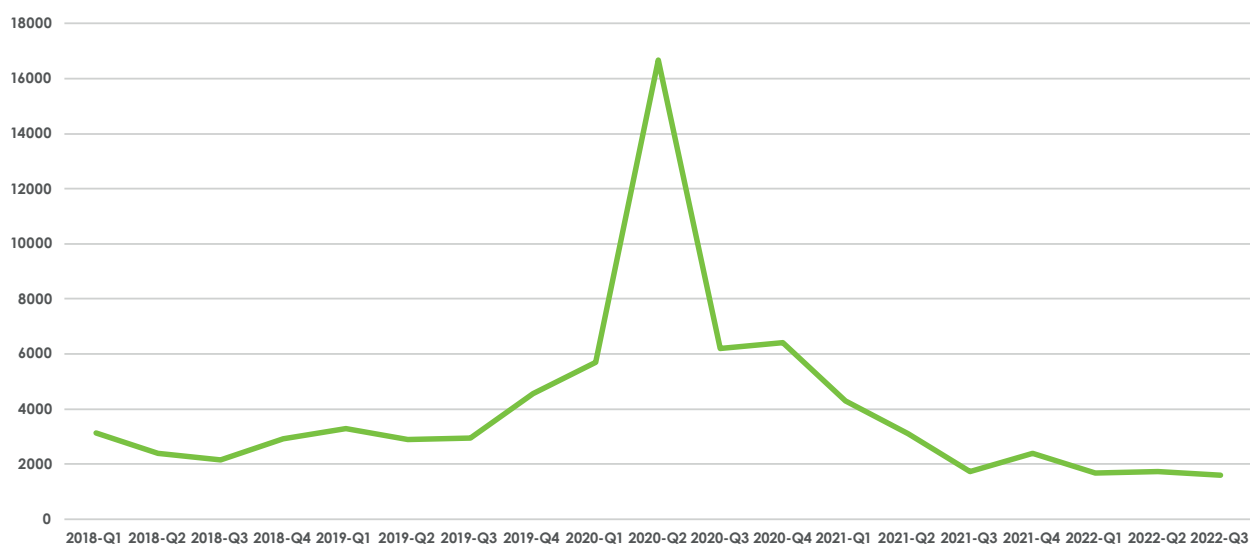

FOKUS: ARBETSMARKNADSLÄGET

Trots ett oroligt omvärldsläge har arbetsmarknaden fortsatt att utvecklas starkt under 2022. Enligt arbetsförmedlingens statistik har arbetslösheten minskat markant under året, medan uppsägningarna ligger kvar på låga nivåer.

Ur ett omställningsperspektiv har antalet uppsagda som beviljas omställningsstöd varit väsentligt färre än normalt sedan tredje kvartalet 2021. Trenden har hållit i sig under hela 2022 och under årets tre första kvartal har tillsammans närmare 5 000 personer beviljats omställningsstöd. Det är hälften så många som under samma period 2021, och även normalåret 2019 innan pandemin.

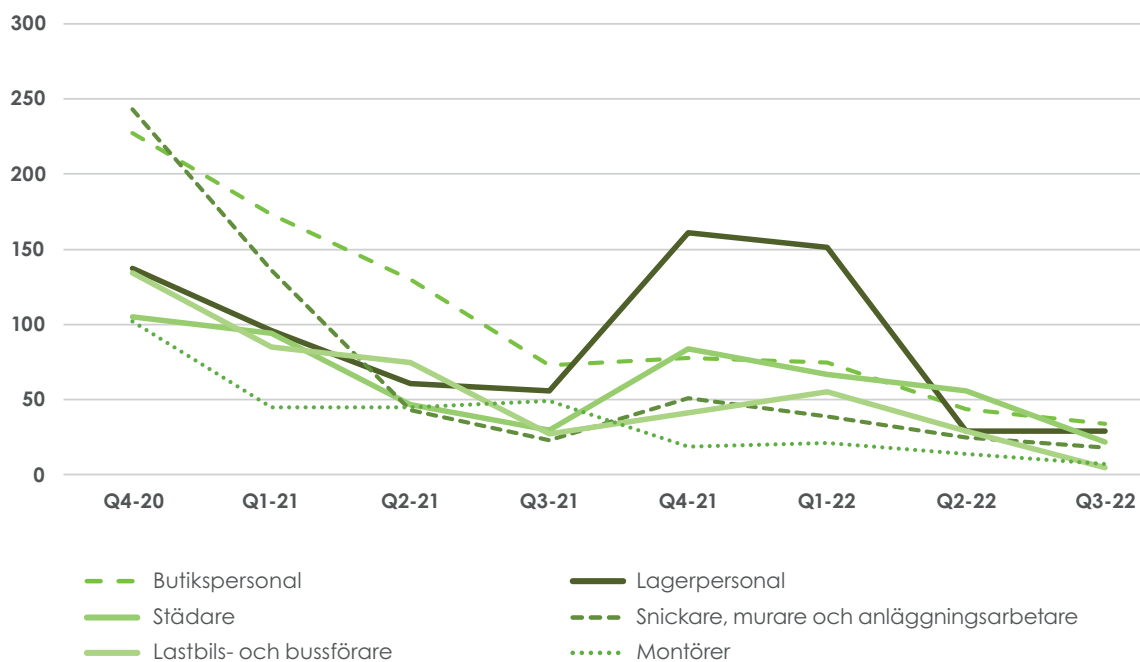
Figur 12. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per kvartal, 2018–2022.

Att arbetsmarknaden i nuläget präglas av en stark efterfrågan på arbetskraft och få uppsägningar återspeglas även bland de största yrkesgrupperna som beviljats omställningsstöd.

För snickare minskade uppsägningarna brant under inledningen på 2021, och antalet uppsagda har sedan dess varit på stabilt låga nivåer under det senaste året. Inom handeln har uppsägningarna för butikspersonal gradvis avtagit till låga nivåer under motsvarande period. För lagerpersonal ökade däremot antalet uppsagda som beviljades stöd under slutet på 2021, men minskade därefter till låga nivåer under det andra och tredje kvartalet 2022. Även för lastbilsförare ökade uppsägningarna kortvarigt i slutet på 2021.

Figur 13. Antal uppsagda som beviljats stöd från Trygghetsfonden TSL, per yrke och kvartal, Q4 2020–Q3 2022.

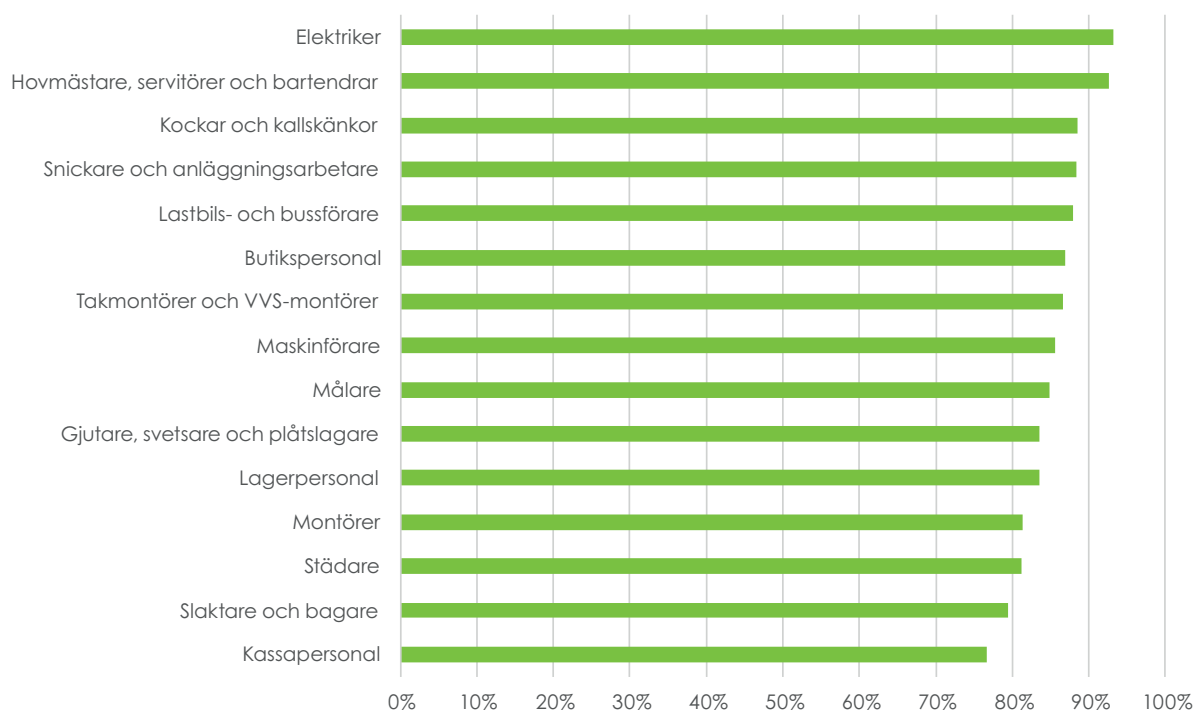

Medan uppsägningarna har varit på stabilt låga nivåer under 2022, har andelen som hittar en ny lösning på arbetsmarknaden varit mycket hög. Det tyder på en hög efterfrågan på kompetenser inom dessa yrkesgrupper.

För snickare- och anläggningsarbetare samt lastbils- och bussförare har andelen som fått en ny lösning under det senaste året varit 88 procent. För butikssäljare har lösningsgraden varit i paritet med genomsnittet på 87 procent. Särskilt hög har efterfrågan på kompetenser varit bland restaurangrelaterade yrken. Bland hovmästare, servitörer och bartender har 93 procent fått en ny lösning på arbetsmarknaden under det senaste året, medan för kockar och kallsänkare är motsvarande andel 89 procent.

Utvecklingen under det senaste året med få uppsagda och en hög andel som snabbt får en ny lösning på arbetsmarknaden återspeglar en stark arbetsmarknad i nuläget. Yrkesgrupper inom restaurangbranschen som drabbades under pandemin har också återhämtats kraftigt med en mycket hög efterfrågan på arbetskraft. Den starka arbetsmarknaden står dock i kontrast till ett än mer oroligt omvärldsläge med energikris och försvagad köpkraft hos hushållen. Vi har också börjat se tidiga tecken på en ökning av varsel inom handeln under början på hösten. Exakt hur arbetsmarknaden kommer påverkas under nuvarande omvärldsläge är svårt att förutse, men osäkerheterna för utvecklingen framöver har ökat.

Figur 14. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per yrke*, senaste 12 månader.

* SSYK 2012

Trygghetsfonden *tsl*
hjälp till jobb

Trygghetsfonden TSL hjälper uppsagda personer till nytt jobb och underlättar för arbetsmarknadens parter att hantera strukturomvandlingen. www.tsl.se